

Anzeigebblatt

für die Erzdiocese Freiburg.

Nro. 11.

Freiburg, den 15. Juli 1868.

XII. Jahrgang.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE IX.

ALLOCUTIO

HABITA IN CONSISTORIO

DIE XXII JUNII MDCCLXVIII.

VENERABILES FRATRES!

Nunquam certe fore putavissetis, Venerabiles Fratres, ut post Conventionem a Nobis cum Austriae Imperatore et Rege Apostolico, bonis omnibus exsultantibus, tredecim fere ab hinc annis in tam cogere hodierno die gravissimas deplorare aerumnas, et calamitates, quibus inimicorum hominum opera nunc in Austriaco Imperio catholica Ecclesia miserandum in modum affligitur ac divexatur. Siquidem divinae nostrae religionis hostes non destiterunt omnia conari, ut eandem Conventionem destruerent, et maximas Ecclesiae, Nobis, et Apostolicae huic Sedi inferrent injurias. Etenim die vicesima prima mensis Decembris superiori anno infanda sane ab Austriaco Gubernio veluti Status fundamentum lata lex est, quae in omnibus Imperii regionibus etiam catholicae religioni unice addictis valere, et vigere omnino debet. Hac lege omnis omnium opinionum, et librariae artis libertas, omnis tum fidei, tum conscientiae, ac doctrinae libertas statuitur, et civibus cujusque cultus facultas tribuitur excitandi educationis, doctrinaeque instituta, et omnes cujusque generis religiosae Societates aequiparantur, et a Statu recognoscuntur. Equidem ubi primum id dolenter agnovimus, Nostram vocem statim attollere optavissetis, sed longanimitate utentes tunc silendum censuimus, ea praesertim spe sustentati fore, ut Austriacum Gubernium justissimis Venerabilium Fratrum Sacrorum in Austria Antistitum expostulationibus dociles praebens aures vellet saniorum induere mentem, et meliora suscipere consilia. Sed inanes Nostrae fuere spes. Namque idem Gubernium die vicesima quinta Maii hoc anno aliam edidit legem, quae omnes illius Imperii populos etiam catholicos obligat, et jubet, filios ex mixtis conjugiiis natos sequi debere patris religionem, si masculi sint, si vero feminae religionem matris, et septennio minores debere parentum a recta fide defectionem sectari. Insuper eadem lege plane omnis deletur vis promissionum, quas merito, atque optimo jure catholica Ecclesia omnino exigit, ac praescribit antequam mixta contrahantur matrimonia, et ipsa apostasia tum a catholica, tum a christiana religione ad civile jus elevatur, et omnis Ecclesiae auctoritas in sacra coemeteria de medio tollitur, et catholici coguntur humare in suis coemeteriis haereticorum cadavera, quando iidem haeretici propria non habeant. Ipsum praeterea Gubernium eadem die vicesima quinta Maii hujus anni non dubitavit de Matrimonio quoque legem promulgare, qua leges ad commemoratae Nostrae Conventionis normam editas plane abolevit, et in pristinum vigorem restituti veteres Austriacas leges Ecclesiae legibus vehementer adversas, et matrimonium etiam, uti dicunt, civile omnino improbandum asseruit, confirmavit, quando cujusque cultus auctoritas deneget matrimonii celebrationem ob causam, quae nec valida, nec legalis a civili auctoritate recognoscatur. Atque hac lege Gubernium idem omnem Ecclesiae auctoritatem et jurisdictionem circa matrimoniales causas omniaque tribunalia de medio sustulit. Legem quoque de scholis promulgavit, qua omnis Ecclesiae vis destruitur, ac decernitur supremam omnem litterarum, disciplinarumque institutionem, et in scholis inspectionem, ac vigilantiam ad Statum pertinere, ac statuitur, ut religiosa dumtaxat institutio in popularibus scholis a cujusque cultus auctoritate dirigatur, utque variae cujusque religionis Societates aperire possint peculiares, et proprias scholas pro juventute, quae illam credendi normam profitetur, utque ejusmodi quoque

scholae supremæ Status inspectioni subiiciantur, ac doctrinae libri ab auctoritate civili approbentur, iis tantum libris exceptis, qui religiosae institutioni inservire debent, quique ab auctoritate cujusque cultus approbandi sunt.

Videtis profecto, Venerabiles Fratres, quam vehementer reprobandae, et damnandae sint ejusmodi abominabiles leges ab Austriaco Gubernio latae, quae catholicae Ecclesiae doctrinae, ejusque venerandis juribus, auctoritati, divinaeque constitutioni, ac Nostrae et Apostolicae hujus Sedis potestati, et memoratae Nostrae Conventioni, ac vel ipsi naturali juri vel maxime adversantur. Nos igitur pro omnium Ecclesiarum sollicitudine Nobis ab ipso Christo Domino commissa Apostolicam vocem in amplissimo hoc vestro consessu attollimus, et commemoratas leges, ac omnia, et singula quae sive in his, sive aliis in rebus ad Ecclesiae jus pertinentibus ab Austriaco Gubernio seu ab inferioribus quibusque Magistratibus decreta, gesta, et quomodolibet attentata sunt, Auctoritate Nostra Apostolica reprobamus, damnamus, et decreta ipsa cum omnibus inde consecutis eadem Auctoritate Nostra irrita prorsus, nulliusque roboris fuisse, ac fore declaramus. Ipsos autem illorum auctores, qui se catholicos esse praesertim gloriantur, quique memoratas leges, acta vel proponere, vel condere, vel approbare, et exsequi non dubitarunt, obtestamur, et obsecramus, ut meminerint Censurarum, poenarumque spiritualium, quas Apostolicae Constitutiones, et Oecumenicorum Conciliorum decreta contra invasores jurium Ecclesiae ipso facto incurrendas infligunt.

Interim vero summopere in Domino gratulamur, meritasque tribuimus laudes Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis et Episcopis Austriaci Imperii, qui episcopali robore tum voce, tum scriptis Ecclesiae causam, et praedictam Nostram Conventionem impavide tueri, ac defendere, et gregem officii sui admonere non destiterunt. Atque vel maxime optamus, ut Venerabiles Fratres Hungariae Archiepiscopi et Episcopi egregia eorum Collegarum exempla imitantes, velint pari studio et alacritate omnem in Ecclesiae juribus tutandis, et in eadem Conventione propugnanda impendere operam.

In tantis autem, quibus Ecclesia luctuosissimis hisce temporibus ubique affligitur, calamitatibus, non desinamus, Venerabiles Fratres, ardentiori usque studio in humilitate cordis nostri Deum exorare, ut omnipotenti sua virtute velit nefaria omnia suorum, et Ecclesiae suae sanctae inimicorum consilia disperdere, impiosque eorum conatus reprimere, impetus frangere, et illos ad justitiae, salutisque semitas sua miseratione reducere.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE IX.

LITTERAE APOSTOLICAE

QUIBUS

**INDICITUR OECUMENICUM CONCILIUM ROMAE HABENDUM ET DIE IMMACULATAE
CONCEPTIONI DEIPARAE VIRGINIS SACRO ANN. MDCCCLXIX INCIPIENDUM.**

PIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Aeterni Patris Unigenitus Filius propter nimiam, qua nos dilexit, caritatem, ut universum humanum genus a peccati jugo, ac daemonis captivitate, et errorum tenebris, quibus primi parentis culpa jamdiu misere premebatur, in plenitudine temporum vindicaret, de caelesti sede descendens, et a paterna gloria non recedens, mortalibus ex Immaculata Sanctissimaque Virgine Maria indutus exuviis doctrinam, ac vivendi disciplinam e caelo delatam manifestavit, eandemque tot admirandis operibus testatam fecit, ac semetipsum tradidit pro nobis oblationem et hostiam Deo in odorem suavitatis. Antequam vero, devicta morte, triumphans in caelum consessurus ad dexteram Patris conscenderet, misit Apostolos in mundum universum, ut praedicarent evangelium omni creaturae, eisque potestatem dedit regendi Ecclesiam suo sanguine acquisitam, et constitutam, quae est *columna et firmamentum veritatis*, ac caelestibus ditata thesauris tutum salutis iter, ac verae doctrinae lucem omnibus populis ostendit, et instar *navis in altum saeculi hujus ita natat, ut, pereunte mundo, omnes quos suscipit, servet illaesos.**) Ut autem ejusdem

*) S. Max. Serm. 89.

Ecclesiae regimen recte semper, atque ex ordine procederet, et omnis christianus populus in una semper fide, doctrina, caritate, et communione persisteret, tum semetipsum perpetuo affuturum usque ad consummationem saeculi promisit, tum etiam ex omnibus unum selegit Petrum, quem Apostolorum Principem, suumque hic in terris Vicarium, Ecclesiaeque caput, fundamentum ac centrum constituit, ut cum ordinis et honoris gradu, tum praecipuae, plenissimaeque auctoritatis, potestatis, ac jurisdictionis amplitudine pasceret agnos, et oves, confirmaret fratres, universamque regeret Ecclesiam, et esset *caeli janitor, ac ligandorum solvendorumque arbiter, mansura etiam in caelis judiciorum suorum definitione*.*) Et quoniam Ecclesiae unitas, et integritas, ejusque regimen ab eodem Christo institutum perpetuo stabile permanere debet, idcirco in Romanis Pontificibus Petri successoribus, qui in hac eadem Romana Petri Cathedra sunt collocati, ipsissima suprema Petri in omnem Ecclesiam potestas, jurisdictio, Primatus plenissime perseverat, ac viget.

Itaque Romani Pontifices omnem Dominicum gregem pascendi potestate et cura ab ipso Christo Domino in persona Beati Petri divinitus sibi commissa utentes, nunquam intermiserunt omnes perferre labores, omnia suscipere consilia, ut a solis ortu usque ad occasum omnes populi, gentes, nationes evangelicam doctrinam agnoscerent, et in veritatis, ac justitiae viis ambulantes vitam assequerentur aeternam. Omnes autem norunt quibus indefessis curis iidem Romani Pontifices fidei depositum, Cleri disciplinam, ejusque sanctam, doctamque institutionem, ac matrimonii sanctitatem dignitatemque tutari, et christianam utriusque sexus juventutis educationem quotidie magis promovere, et populorum religionem, pietatem, morumque honestatem fovere, ac justitiam defendere, et ipsius civilis societatis tranquillitati, ordini, prosperitati, rationibus consulere studuerint.

Neque omiserunt ipsi Pontifices, ubi opportunum existimarunt, in gravissimis praesertim temporum perturbationibus, ac sanctissimae nostrae religionis, civilisque societatis calamitatibus generalia convocare Concilia, ut cum totius catholici orbis Episcopis, quos *Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei*, collatis consiliis, conjunctisque viribus ea omnia provide, sapienterque constituerent, quae ad fidei potissimum dogmata definienda, ad grassantes errores profligandos, ad catholicam propugnandam, illustrandam et evolvendam doctrinam, ad ecclesiasticam tuendam ac reparandam disciplinam, ad corruptos populorum mores corrigendos possent conducere.

Jam vero omnibus compertum, exploratumque est qua horribili tempestate nunc jaectetur Ecclesia, et quibus quantisque malis civilis ipsa affligatur societas. Etenim ab acerrimis Dei hominumque hostibus catholica Ecclesia, ejusque salutaris doctrina, et veneranda potestas, ac suprema hujus Apostolicae Sedis auctoritas oppugnata, proculcata, et sacra omnia despecta, et ecclesiastica bona direpta ac Sacrorum Antistites, et spectatissimi viri divino ministerio addicti, hominesque catholicis sensibus praestantes modis omnibus divexati, et Religiosae Familiae extinctae, et impii omnis generis libri, ac pestiferae ephemerides, et multiformes perniciosissimae sectae undique diffusae, et miserae juventutis institutio ubique fere a Clero amota, et quod peius est, non paucis in locis iniquitatis, et erroris magistris commissa. Hinc cum summo Nostro, et bonorum omnium moerore, et nunquam satis deplorando animarum damno ubique adeo propagata est impietas, morumque corruptio, et effrenata licentia, ac pravarum cujusque generis opinionum, omniumque vitiorum, et scelerum contagio, divinarum humanarumque legum violatio, ut non solum sanctissima nostra religio, verum etiam humana societas miserandum in modum perturbetur, ac divexetur.

In tanta igitur calamitatum, quibus cor Nostrum obruitur, mole supremum Pastorale ministerium Nobis divinitus commissum exigit, ut omnes Nostras magis magisque exeramus vires ad Ecclesia reparandas ruinas, ad universi Dominici gregis salutem curandam, ad exitiales eorum impetus conatusque reprimendos, qui ipsam Ecclesiam, si fieri unquam posset, et civilem societatem funditus evertere conituntur. Nos quidem, Deo auxiliante, vel ab ipso supremi Nostri Pontificatus exordio nunquam pro gravissimi Nostri officii debito destitimus pluribus Nostris Consistorialibus Allocutionibus, et Apostolicis Litteris Nostram attollere vocem, ac Dei, ejusque sanctae Ecclesiae causam Nobis a Christo Domino concreditam omni studio constanter defendere, atque hujus Apostolicae Sedis, et justitiae, veritatisque jura propugnare, et inimicorum hominum insidias detegere, errores falsasque doctrinas damnare, et impietatis sectas proscribere, ac universi Dominici gregis saluti advigilare et consulere.

Verum illustribus Praedecessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes opportunum propterea esse existimavimus, in Generale Concilium, quod jamdiu Nostris erat in votis, cogere omnes Venerabiles Fratres totius catholici orbis Sacrorum Antistites, qui in sollicitudinis Nostrae partem vocati sunt. Qui quidem Venerabiles Fratres singulari in catholicam Ecclesiam amore incensi, eximiaque erga Nos, et Apostolicam hanc Sedem pietate et observantia spectati, ac de animarum salute anxii et sapientia, doctrina, eruditione praestantes, et una Nobiscum tristissimam rei cum sacrae tum publicae conditionem maxime dolentes nihil antiquius habent, quam sua Nobiscum communicare, et conferre consilia, ac salutaria tot calamitatibus adhibere remedia. In Oecumenico enim hoc Concilio ea omnia accuratissimo examine sunt perpendenda, ac statuenda, quae hisce praesertim asperissimis temporibus majore

*) S. Leo Serm. II.

rem Dei gloriam, et fidei integritatem, divinique cultus decorem, sempiternamque hominum salutem, et utriusque Cleri disciplinam, ejusque salutarem, solidamque culturam, atque ecclesiasticarum legum observantiam, morumque emendationem, et christianam juventutis institutionem, et communem omnium pacem et concordiam in primis respiciunt. Atque etiam intentissimo studio curandum est, ut, Deo bene juvante, omnia ab Ecclesia, et civili societate amoveantur mala, ut misere errantes ad rectum veritatis, justitiae, salutisque tramitem reducantur, ut vitiis, erroribusque eliminatis, augusta nostra religio ejusque salutifera doctrina ubique terrarum reviviscat, et quotidie magis propagetur, et dominetur, atque ita pietas, honestas, probitas, justitia, caritas omnesque christianae virtutes cum maxima humanae societatis utilitate vigeant, et efflorescant. Nemo enim inficiari unquam poterit, catholicae Ecclesiae, ejusque doctrinae vim non solum aeternam hominum salutem spectare, verum etiam prodesse temporali populorum bono, eorumque verae prosperitati, ordini, ac tranquillitati, et humanarum quoque scientiarum progressui ac soliditati, veluti sacrae ac profanae historiae annales splendidissimis factis clare aperteque ostendunt, et constanter, evidenterque demonstrant. Et quoniam Christus Dominus illis verbis Nos mirifice recreat, reficit, et consolatur „ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum“,*) idcirco dubitare non possumus, quin Ipse in hoc Concilio Nobis in abundantia divinae suae gratiae praesto esse velit, quo ea omnia statuere possimus, quae ad majorem Ecclesiae suae sanctae utilitatem quovis modo pertinent. Ferventissimis igitur ad Deum lumina Patrem in humilitate cordis Nostri dies noctesque fuis precibus hoc Concilium omnino cogendum esse censuimus.

Quamobrem Dei ipsius omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, ac beatorum ejus Apostolorum Petri et Pauli auctoritate, qua Nos quoque in terris fungimur, freti et innixi, de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, et assensu sacrum Oecumenicum et Generale Concilium in hac alma Urbe Nostra Roma futuro anno millesimo octingentesimo sexagesimo nono, in Basilica Vaticana habendum, ac die octava mensis Decembris Immaculatae Deiparae Virginis Mariae Conceptioni sacra incipiendum, prosequendum, ac Domino adjuvante, ad ipsius gloriam, ad universi Christiani populi salutem absolvendum, et perficiendum hisce Litteris indicimus, annuntiamus, convocamus et statuimus. Ac proinde volumus, jubemus, omnes ex omnibus locis tam Venerabiles Fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, quam Dilectos Filios Abbates, omnesque alios, quibus jure, aut privilegio in Conciliis Generalibus residendi, et sententias in eis dicendi facta est potestas, ad hoc Oecumenicum Concilium a Nobis indictum venire debere, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi jurisjurandi, quod Nobis, et huic Sanctae Sedi praestiterunt, ac sanctae obedientiae virtute, et sub poenis jure, aut consuetudine in celebrationibus Conciliorum adversus non accedentes ferri, et proponi solitis, mandantes, arctaque praecipientes, ut ipsimet, nisi forte justo detineantur impedimento, quod tamen per legitimos procuratores Synodo probare debebant, Sacro huic Concilio omnino adesse, et interesse teneantur.

In eam autem spem erigimur fore, ut Deus, in cujus manu sunt hominum corda, Nostris votis propitius annuens ineffabili sua misericordia et gratia efficiat, ut omnes supremi omnium populorum Principes, et Moderatores praesertim catholici quotidie magis noscentes maxima bona in humanam societatem ex catholica Ecclesia redundare, ipsamque firmissimum esse Imperiorum Regnorumque fundamentum, non solum minime impediunt, quominus Venerabiles Fratres Sacrorum Antistites, alique omnes supra commemorati ad hoc Concilium veniant, verum etiam ipsis libenter faveant, opemque ferant, et studiosissime, uti decet Catholicos Principes, iis cooperentur, quae in majorem Dei gloriam, ejusdemque Concilii bonum cedere queant.

Ut vero Nostrae hae Litterae, et quae in eis continentur ad notitiam omnium, quorum oportet, perveniant, neve quis illorum ignorantiae excusationem praetendat, cum praesertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illae essent intimandae, tutus forsitan pateat accessus, volumus, et mandamus, ut in Patriarchalibus Basilicis Lateranensi, Vaticana, et Liberiana, cum ibi multitudo populi ad audiendam rem divinam congregari solita est, palam clara voce per Curiae Nostrae cursores, aut aliquos publicos notarios legantur, lectaeque in valvis dictarum Ecclesiarum, itemque Cancellariae Apostolicae portis, et Campi Florae solito loco, et in aliis consuetis locis affigantur, ubi ad lectionem, et notitiam cunctorum aliquandiu expositae pendeant, cumque inde amovebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per hujusmodi lectionem, publicationem, affixionemque omnes, et quoscumque quos praedictae Nostrae Litterae comprehendunt, post spatium duorum mensium a die Litterarum publicationis et affixionis ita volumus obligatos esse et adstrictos, ac si ipsismet illae coram lectae et intimatae essent, transumptis quidem earum, quae manu publici notarii scripta, aut subscripta, et sigillo personae alicujus Ecclesiasticae in dignitate constitutae munita fuerint, ut fides certa, et indubitata habeatur, mandamus ac decernimus.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae indictionis, annuntiationis, convocationis, statuti, decreti, mandati, praecepti et obsecrationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc atten-

*) Matth. c. 18 v. 20,

tare praesumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae Millesimo Octingentesimo Sexagesimo Octavo Tertio Kalendas Julias. Pontificatus Nostri Anno Vicesimotertio

† **EGO PIUS**
CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS

Loco † Signi.

(Seguono le firme degli Emi Signori Cardinali presenti in Curia)

M. Card. MATTEI

Pro-Datarius

Loco † Plumbi

Reg. in Secretaria Brevium.

N. Card. PARACCIANI CLARELLI

Visa de Curia D. Bruti

I. Cugnionius.

Die Abhaltung des Concurses pro beneficiis betr.

Nro. 5137. Die diesjährige Concursprüfung wird in der Woche vom 5. bis 9. Oktober abgehalten werden. Die Concurrenten haben ihre Gesuche um Zulassung wenigstens 6 Wochen vorher, und zwar bei Vermeidung der Zurückweisung späterer Anmeldungen, unter Vorlage der erforderlichen Zeugnisse über ihre Ordination, über ihre bisherige pastorelle und anderweitige Wirksamkeit und über ihren sittlichen Wandel anher einzureichen.

Diejenigen Concurrenten, welche zur Prüfung zugelassen und einberufen werden, haben sich Montag den 5. Oktober, Nachmittags 4 Uhr, zur Inscription auf der Erzbischöfl. Kanzlei einzufinden.

Freiburg, den 9. Juli 1868.

† **Lothar Kübel,**
Bisthumsverweser.

Die Personvirung der bei der Wallfahrt in Walldürn erbetenen Sacra betr.

Nro. 5061. Die Erzbischöfl. Decanate werden veranlaßt, anher zu berichten, welche Priester, von den in rubro genannten Sacra zu übernehmen geneigt sind, und wohin die dafür bestimmten Stipendien abgeliefert werden sollen.

Freiburg, den 9. Juli 1868.

† **Lothar Kübel,**
Bisthumsverweser.

Pfründeauschreiben.

Nachstehende Pfründen werden anmit zur Bewerbung ausgeschrieben:

I.

Rippenheim, Decanats Lahr, mit einem Einkommen von beiläufig 1700 fl. und der Verbindlichkeit, eine restliche Schuld von 117 fl. 51 kr. verzinslich zu 5% durch eine jährliche Zahlung von 25 fl. zu tilgen.

Wintersdorf, Decanats Ottersweier, mit einem Einkommen von beiläufig 800 fl.

Heiligkreuzsteinach, Decanats Weinheim, mit einem Einkommen von beiläufig 1350 fl.

Die Bewerber um diese Pfründen haben ihre mit den vorgeschriebenen Zeugnissen belegten an Seiner Königl. Hoheit den Großherzog gerichteten Bittgesuche um Präsentation von Seite Allerhöchstdeselben innerhalb sechs Wochen beim Großherzoglichen Ministerium des Innern einzureichen.

II.

Solzhausen, Decanats Freiburg, mit einem Einkommen von 800 fl. und der Verbindlichkeit:

1. einen auf Martini 1868 und 1869 fälligen Provisoriumsrest von je 22 fl. 24 kr. nebst 4% Zins abzutragen;
2. drei verschiedene Schuldposten im Gesamtbetrage von 338 fl. 40 kr. durch eine jährliche Zahlung von 43 fl. 52 kr. auf Kapital und Zins zu tilgen.

Die Bewerber um diese Pfründe haben ihre mit den vorgeschriebenen Zeugnissen belegten Bittgesuche um Präsentation an den Herrn Baron von Harsch dahier binnen sechs Wochen einzureichen.

Mesner- und Organistendienst-Besetzungen.

Durch Ord.-Erlaß vom 27. Februar l. J. Nro 1648 wurde August Zähringer, Bürger in Schönenbach, als Mesner an der Pfarrkirche daselbst bestätigt und ist am 3. Mai l. J. in seinen Dienst eingewiesen worden.

Durch Ord.-Erlaß vom 5. März l. J. Nro. 1760 wurde Hauptlehrer Joseph Steiger in Worndorf als Organist an der Pfarrkirche daselbst bestätigt und ist am 2. Juni l. J. in seinen Dienst eingewiesen worden.

Durch Ord.-Erlaß vom 20. Februar l. J. Nro. 1425 wurde Hauptlehrer Franz Joseph Laumont in Schapbach als Mesner und Organist an der Pfarrkirche daselbst bestätigt und ist am 21. Juni l. J. in seinen Dienst eingewiesen worden.

Milde Gaben.

Beiträge zur Rettung sittlich verwahrloster Kinder.

Ubstadt 14 fl.; Böblingen 4 fl.

Landcapitel Meßkirch: Biethingen 1 fl. 9 kr.; Altheim 1 fl. 27 kr.; Hr. Pfarrer Kunle 1 fl.; Boll 33 kr.; Buchheim 1 fl. 35 kr.; Hr. Pfarrer Höfler 1 fl.; Burgweiler 3 fl. 18 kr.; Pfarrhaus daselbst 1 fl. 42 kr.; Engelwies 2 fl. 6 kr.; Göggingen 4 fl. 36 kr.; Pfarrhaus daselbst 1 fl. 49 kr.; Gutenstein 1 fl. 45 kr.; Hartheim 1 fl. 45 kr.; Hr. Pf. Braun 35 kr.; Hausen i. Th. 2 fl. 20 kr.; Heinstetten 1 fl. 30 kr.; Heudorf 2 fl.; Filial Rohrdorf 2 fl.; Kreenheinstetten 4 fl. 30 kr.; Krumbach 2 fl. 20 kr.; Leibertingen 45 kr.; Memmingen 1 fl. 15 kr.; Rast 2 fl. 5 kr.; Sauldorf 1 fl. 10 kr.; Schwenningen 7 fl.; Sentenhardt 4 fl.; Stetten a. f. M. 6 fl. 30 kr.; Worndorf 1 fl.; Zell a. N. 4 fl.

St. Ulrich 1 fl. 20 kr.; Neckarhausen 4 fl. 38 kr.; Untergrombach 1 fl.; Niedböschingen 1 fl. 6 kr.; Reudingen 38 kr.; Altglashütten 3 fl. 45 kr.; Hr. Pfarrer Böll daselbst 1 fl. 15 kr.; Wiesloch 5 fl. 15 kr.; Hr. Pfarrer Stebel von Ziel 5 fl.

Für die Väter am hl. Grab.

Landcap. Buchen: Hardheim 5 fl. 20 kr.; Schweinberg 48 kr.; Giffingheim 2 fl. 20 kr.; Waldstetten 2 fl. 15 kr.; Höpfingen 2 fl.; Buchen 3 fl. 37 kr.; Göggingen 2 fl. 34 kr.; Osterburken 2 fl. 34 kr.; Rosenberg 30 kr.; Hügingheim 1 fl. 15 kr.; Berolzheim 35 kr.; Gerichtstetten 5 fl. 30 kr.; Brengin-

gen 1 fl.; Freudenberg 45 kr.; Borthal 4 fl. 30 kr.; Dörlesberg 1 fl.; Reicholzheim 7 fl. 6 kr.; zusf. 43 fl. 39 kr.

Landcap. St. Leon: Eichersheim 3 fl. 9 kr.; Eppingen 15 kr.; Hockenheim 3 fl.; Ketsch 6 fl.; Kirrlach 3 fl.; Kronau 2 fl. 5 kr.; Landshausen 5 fl. 20 kr.; Langenbrücken 5 fl. 24 kr.; Malsch 8 fl. 45 kr.; Mingolsheim 8 fl.; Odenheim 4 fl. 43 kr.; Destringen 6 fl.; Rauenberg 7 fl. 42 kr.; Rohrbach 2 fl. 4 kr.; Roth 2 fl. 33 kr.; St. Leon 2 fl. 45 kr.; Stettfeld 3 fl.; Tiefenbach 2 fl.; Weiher 3 fl.; Zeutern 5 fl. zusf. 83 fl. 45 kr.

Landcap. Meßkirch: Biethingen und Filial Altheim 3 fl. 13 kr.; Boll 36 kr.; Buchheim 3 fl.; Burgweiler 4 fl. 40 kr.; Engelwies 1 fl. 48 kr.; Göggingen 6 fl.; Gutenstein 1 fl. 45 kr.; Hartheim 1 fl. 30 kr.; Hausen i. Thal 2 fl. 20 kr.; Heinstetten 3 fl. 20 kr.; Heudorf mit Rohrdorf 3 fl. 36 kr.; Kreenheinstetten 3 fl.; Krumbach 2 fl. 35 kr.; Leibertingen 30 kr.; Memmingen 2 fl.; Meßkirch mit Wasser 12 fl.; Rast 1 fl. 27 kr.; Sauldorf 42 kr.; Schwenningen 4 fl. 2 kr.; Sentenhardt 2 fl. 24 kr.; Worndorf 1 fl.; Zell a. S. 1 fl. 45 kr.; zusf. 63 fl. 13 kr.

Landcap. Hegau: Böblingen 6 fl. 2 kr.; Biethingen 2 fl. 20 kr.; Gottmadingen 3 fl. 12 kr.; Hilzingen 6 fl. 15 kr.; Kandegg 1 fl. 10 fl.; Niedheim mit Ebringen 1 fl. 24 kr.; Nilsingen 3 fl. 41 kr.; Schiemen 3 fl.; Singen 7 fl. 10 kr.; Ueberlingen 3 fl. 30 kr.; Wangen 2 fl. 50 kr.; Weiler 3 fl.; Worblingen 3 fl. 54 kr.; zusf. 47 fl. 25 kr.

Bruchsal Pfarrei B. M. V. 5 fl.; Pfohren 3 fl.